

**Leda samverkan av
trafiksäkerhetsarbetet
inom vägtrafiken**

**2018 års
återrapportering till
Näringsdepartementet**

GNS Väg

TRAFIKVERKET

2018-06-07
Johan Lindberg

Analyser och slutsatser som i återrapporteringen

- Möjligt att nå etappmålet 2020 – men snabba åtgärder krävs
- Kraftsamling 2020 – snabba åtgärder
 - Tre prioriterade insatsområden: Säker hastighet, Säker cykling, Nykter trafik
 - En aktionsplan för säker vägtrafik 2019 – 2022 tas fram under 2018
 - Viktiga initiativ som Regeringskansliet skulle kunna ta
- Redovisning av SAMT-projektets resultat – Leda samverkan i praktiken
 - Trafikverket har ett utvidgat ansvar
 - Utökad dialog och samverkan med berörda myndigheter och aktörer
 - Trafikverket stärker sin förmåga nationellt och regionalt
- Pågående samverkan med berörda – några exempel

Några underlag för återrapporeringen

- Analys av trafiksäkerhetsutvecklingen 2017 (publ. TRV 2018:143)
- Projektets delrapporter (dnr 2016/79008):
 - Delrapport 1: Trafikverkets uppgifter och leveranser
 - Delrapport 2: Kraftsamling 2020
 - Delrapport 3: Export Nollvisionen
- Beskrivningar av pågående samverkan med aktörer på nationell nivå.

Både analysrapporten, återrapporeringen och SAMT-projektets delrapporter ligger på Trafikverkets webbplats, trafikverket.se/nollvisionen

Projektet – samråd med nationella aktörer 2017/18

Enskilda aktörer

Genomförda hösten 2017

- Boverket
- Folkhälsomyndigheten
- Länsplaneupprättarna (KOMEXP)
- Polisen
- Svenska Taxiförbundet
- Sveriges Bussföretag
- Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Sveriges Åkeriföretag
- Transportstyrelsen

Löpande avstämningar i GNS under 2017

Konferenser

- Tylösandsseminariet 12-13/9 2017
- SKL:s Gatu- och trafikdagar 16-17/10 2017
- Transportforum 10-11/1 2018

Remiss av delrapport 2

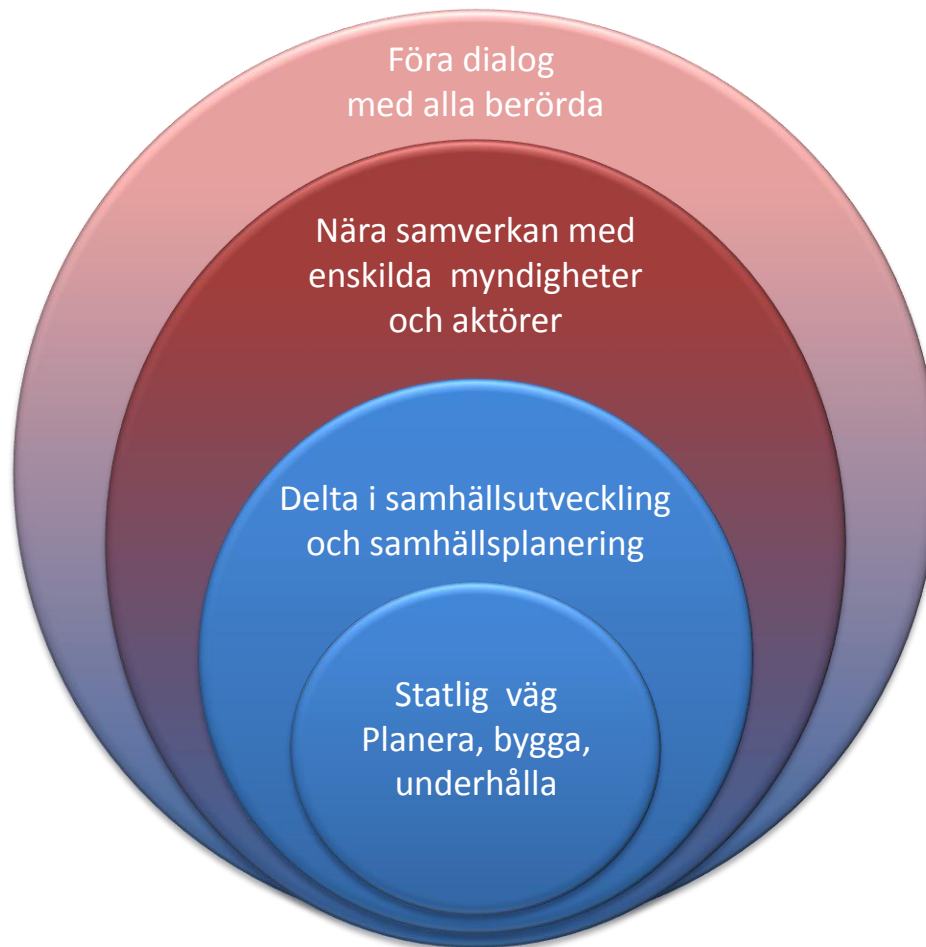
- Externt remiss januari 2018

Samråd med Näringsdepartementet

- Augusti 2017

Leda samverkan i praktiken

Leda samverkan av trafiksäkerhetsarbetet väg - ny del av Trafikverkets grundläggande uppdrag

Det nya uppdraget innebär att Trafikverket har fått ett utvidgat ansvar att driva på trafiksäkerhetens utveckling inom vägtrafiken: **regionalt**, **nationellt** och **globalt**.

Trafikverket bör utveckla arbetssätt och intern styrning för att kunna agera som **koordinator**, **katalysator** och **kunskapsbärare** såväl internt som externt gentemot berörda myndigheter och aktörer.

Trafikverkets tolkning av uppdraget

- Arbetet ska bedrivas i dialog med berörda myndigheter och aktörer på regional, nationell och internationell nivå.
- Arbetet ska ta vara på och öka engagemang och ansvarstagande för en säker vägtrafik hos berörda myndigheter och aktörer.
- Arbetet ska vara proaktivt och resultatriktat där berörda myndigheter och aktörer inkluderas i en lärande process.
- Arbetet ska bestå av en faktabaserad dialog med berörda myndigheter och aktörer i syfte att ta fram och genomföra åtgärder med god måluppfyllelse.
- Arbetet ska inkludera dels alla myndigheter och aktörer som kan och vill bidra till ökad trafiksäkerhet, dels enskilda myndigheter och aktörer som har stor påverkan på trafiksäkerhetsutvecklingen.
- Arbetet ska samordnas med miljöarbetet och andra initiativ för en hållbar utveckling.

Trafikverkets tre huvuduppgifter

Analysera

Sker i huvudsak nationellt i samverkan med andra myndigheter och aktörer som stöd för arbetet regionalt, nationellt och internationellt.

Sprida kunskap

Sker regionalt, nationellt och internationellt i samverkan med andra myndigheter och aktörer.

Leda samverkan

Trafikverket leder samverkan i trafiksäkerhetsarbetet inom vägtrafiken både regionalt och nationellt för att påverka trafiksäkerhetsutvecklingen på ett lokalt, regionalt, nationellt och internationellt plan.

Projektet avslutat – delrapporter överlämnade till linjen

- Delrapport 1 – Trafikverkets uppgifter och leveranser
- Delrapport 2 – Kraftsamling 2020
- Delrapport 3 – Export Nollvisionen

HANDLINGSPLAN genomförs för att stärka Trafikverkets förmåga på alla nivåer

Handlingsplan för att stärka Trafikverkets förmåga

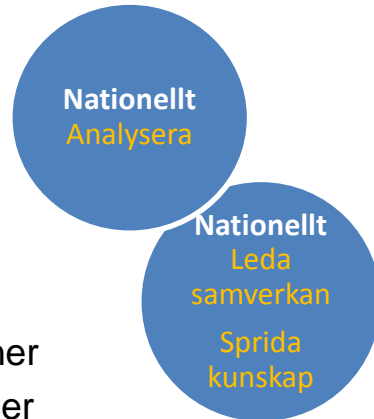
Några exempel på nyheter

- **Utökad budget** (ca 23 Mkr/år) **och nyrekryteringar** (11 åa regionalt resp. nationellt)
- Kompetenshöjning genom utbildningspaket för Nollvisionen för både internt och externt bruk
- Skapa ett nätverk för Nollvisionen via Trafikverkets webbplats
- Ta fram en **fyraårig Aktionsplan**
- Starta upp en ny samverkansgrupp för **Säker yrkestrafik**
- Starta upp ett internt trafiksäkerhetsråd
- Bilda ett sekretariat inom Trafikverket för VZA och andra internationella frågor
- **Fördjupa bilaterala dialoger** med befintliga och nya myndigheter och aktörer på nationell nivå
- **Fördjupa bilaterala dialoger** med befintliga och nya myndigheter och aktörer på regional nivå
- Bilda en **samordningsgrupp** för internationella frågor som rör trafiksäkerhet väg

Leda samverkan och sprida kunskap

Både nationellt och regionalt!

- Regeringskansliet
- Polisen
- Transportstyrelsen
- Övriga statliga myndigheter
- SKL
- Branschorganisationer
- Intresseorganisationer

- Kommunerna: Fysisk planering/
Trafikplanering/Underhåll
- Kommunerna: Sociala/
skola/räddningstjänst
- Länsplaneupprättarna
- Länsstyrelserna
- Kollektivtrafikmyndigheterna

1+1=3

Pågående samverkan med berörda

– några exempel

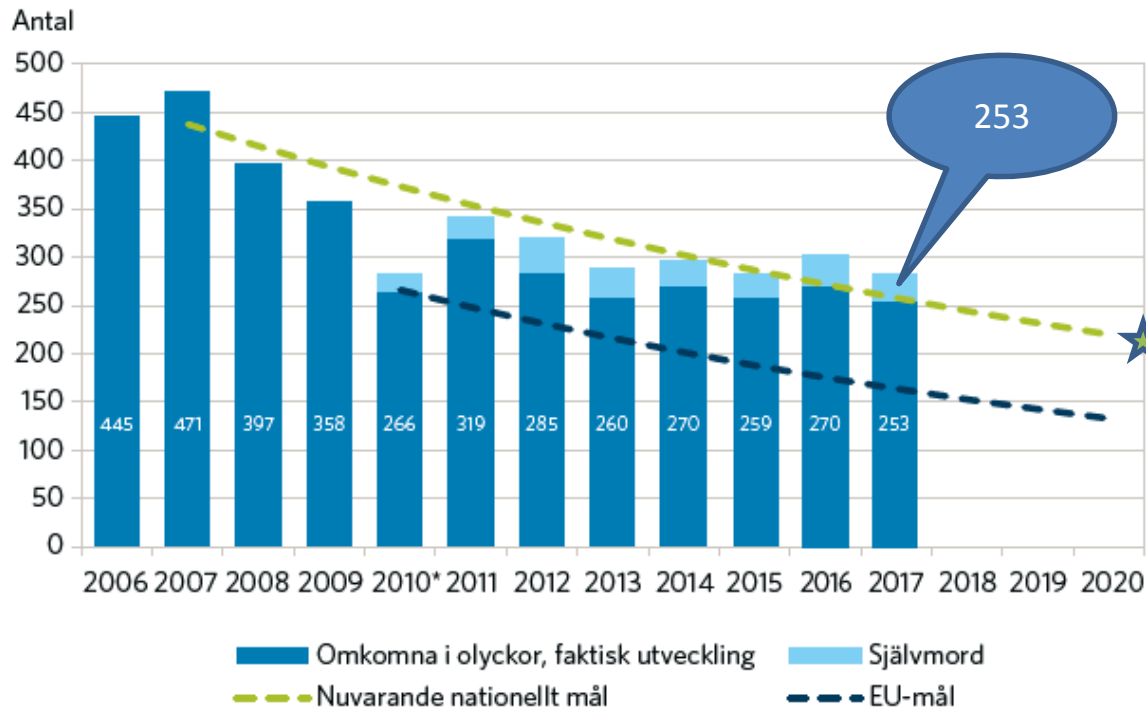
- Samverkan för ökad trafikövervakning
- Samverkan för ökad hastighetsefterlevnad inom yrkestrafiken
- Samverkan för nykter och narkotikafri vägtrafik
- Samverkan för oskyddade trafikanters säkerhet
- Samverkan för att minska suicid inom vägtransportområdet
- Samverkan för geostaket i urbana miljöer
- Samverkan av det internationella trafiksäkerhetsarbetet
- Ledningssystem för trafiksäkerhet, ISO 39001
- Innovationsupphandling för säker och aktiv mobilitet
- Informationsspridning via Trafikverkets webbplats

Kraftsamling 2020

Vilka snabba åtgärder behöver vidtas
för att nå etappmålet 2020?

Minskningen av antal omkomna har stannat av

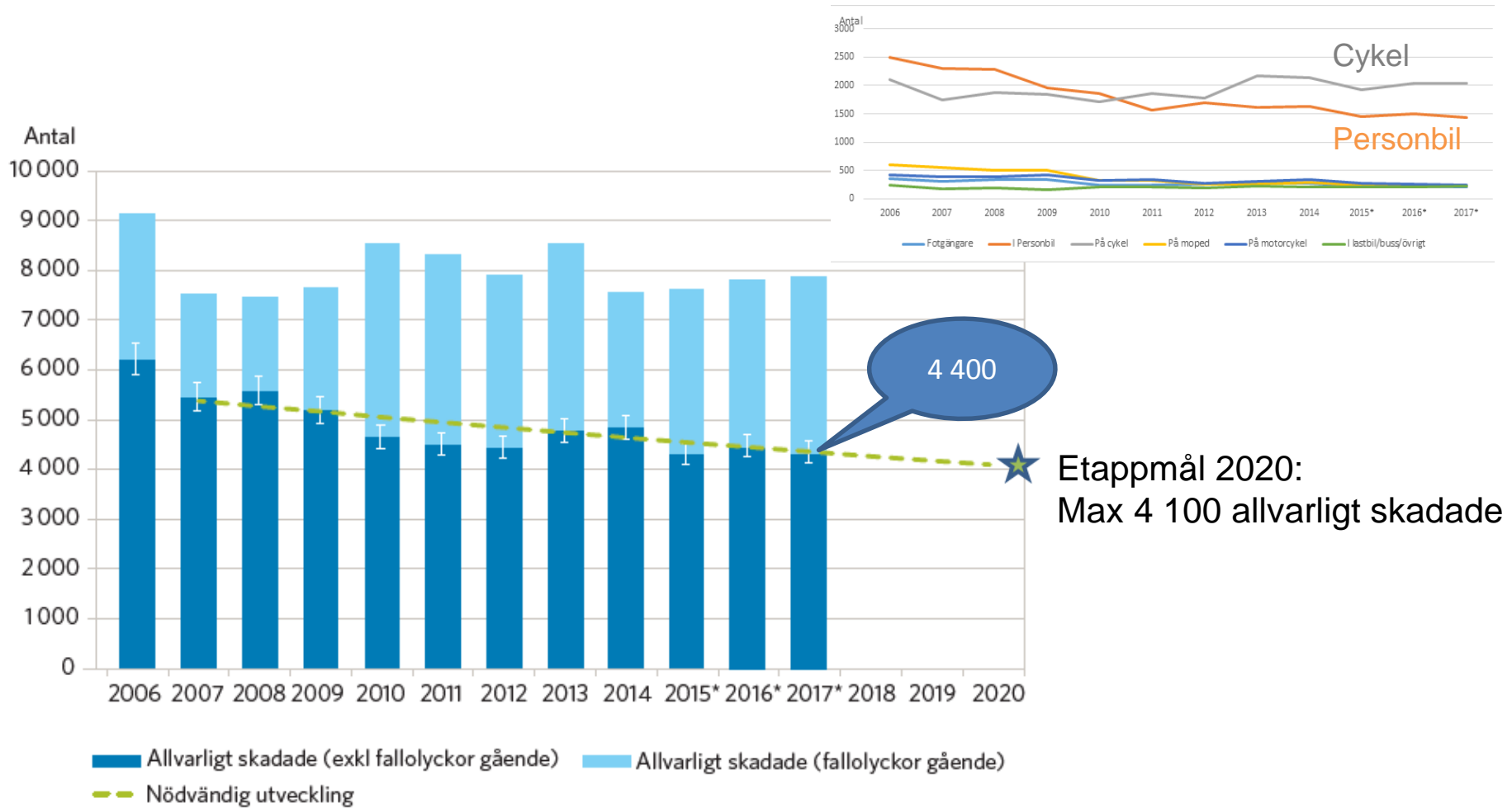
- Snabba åtgärder krävs för att nå målet

Etappmål 2020:
Max 220 omkomna

Minskningen av antal allvarligt skadade har stannat av

- Snabba åtgärder krävs för att nå målet

Kraftsamling 2020 – tillsammans kan vi nå målet!

Alla kan bidra inom flera olika områden! Det har vi redan sett goda exempel på!

Tre prioriterade insatsområden

- Säker hastighet
- Säker cykling
- Nykter vägtrafik
- **Säker gångtrafik**

Omfattas ej av etappmål 2020

Insatsområde Säker hastighet

”Snabba” åtgärder

- Manuell hastighetsövervakning
- Fasta ATK statligt
- Mobila ATK statligt och kommunalt
- Påverka yrkestrafikens hastighetsefterlevnad
- Mötteseparering, länsvägar och riksvägar
- Anpassade hastighetsgränser; 90 till 80 km/h och 70 till 60 km/h
- Införande av bashastighet 40 km/h

Viktiga frågor

- Polisens kraftsamling mot hastighetsöverträdelser
- Dialog med de 10-15 största beställarna av vägtransporter
- Dialog med ledarskapet för stora transportörer
- Mandat att medfinansiera åtgärder på länsvägar
- Mandat att besluta ”långa 60”
- Överprövning av Trafikverkets 80-beslut
- Beslut om bashastighet 40 km/h i tätort
- Informations- och kunskapshöjande insatser, beslutsfattare/trafikanter

Delar av ett helt paket
för ett säkert system

Insatsområde Säker cykling

”Snabba” åtgärder

- Införa 40/30 km/h i tätort
- Säkra GCM-passager, kommunala och statliga gator/vägar
 - Finansiering/medfinansiering via Stadsmiljöavtalen, länsplanerna och Nationell plan
- God kvalitet för drift och underhåll av cykelvägar
- Insatser för ökad frivillig cykelhjelmsanvändning
- Insatser för nykter cykling, oklart vad/hur

Viktiga frågor

- Beslut om bashastighet 40 km/h i tätort och mandat att besluta ”långa 60”
- Kommunpolitiska prioriteringar avseende DoU och passager
- Informations- och kunskapshöjande insatser, beslutsfattare/trafikanter
- Ny inriktning för säker trafik med cykel och moped
- Samarbetet med branschen

Insatsområde Nykter trafik

”Snabba” åtgärder

- Myndighetssamverkan inom ANDT och SMADIT
- Alkoholutandningsprov inom vägtrafiken
- Införa anläggningar med automatiska nykterhetskontroller
- Insatser för nykter cykling, oklart vad/hur

Viktiga frågor

- Polisens kraftsamling mot nykterhet/narkotika i vägtrafiken
- Bygga ut antalet platser med automatiska nykterhetskontroller

Viktiga initiativ som Regeringskansliet skulle kunna ta

- Viktiga frågor som för närvarande bereds inom Rk:
 - Nationell plan, bl.a. beslut om
 - Medfinansiering av trafiksäkerhetsåtgärder inom regionalt vägnät
 - Uppdrag att bedriva informations- och kunskapshöjande insatser riktat till vägtrafikanter
 - Besluta om ett nytt etappmål till 2030
 - Överprövning av Trafikverkets 80-beslut på tidigare 90-vägar
 - Beslut om förslaget att införa 40 km/tim som ny bashastighet i tätort
 - Ändrad lagstiftning för att underlätta rapportering i STRADA
- Viktiga förslag som fanns med i 2017 års återrapportering
 - Trafikverkets mandat att besluta ”långa 60”
 - Utredning om justerad definition av allvarlig skada
- För att underlätta möjligheten att nå etappmålet 2020 kan Rk säkerställa
 - att Polisen i så hög grad som möjligt bidrar till etappmålet genom automatisk och manuell övervakning, särskilt hastigheter och nykterhet
 - att effektiva styrmedel och insatser/åtgärder utreds och föreslås för cyklisters säkerhet

Aktionsplan för säker vägtrafik

2019 - 2022

Analysrapport ➡ Kraftsamling 2020 ➡ Aktionsplan

Aktionsplan för säker vägtrafik 2019 - 2022

- Tas fram av Trafikverket under 2018 i dialog med berörda myndigheter/aktörer
- Alla som vill och kan bidra till etappmålet 2020 får vara med
- Avgränsas till de tre prioriterade insatsområdena för Kraftsamling 2020
- Workshops med alla aktörer och dialogmöten med enskilda aktörer
- Input från framtagna inriktningar för säker trafik, inkl. ”ambitioner att bidra”
- Resultat: Uppföljningsbara ambitioner att bidra, effekter och konsekvenser beskrivna på en övergripande nivå
- Förankras i GNS i december 2018 och GNS ställer sig bakom i mars(?) 2019
- Planen gör det möjligt för Trafikverket att både leda och följa upp det gemensamma trafiksäkerhetsarbetet regionalt och nationellt i syfte att nå etappmålet 2020
- Norges ”Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg 2018-2021” som ett gott exempel och inspiration

Hämta inspiration från Norge: "Nasjonal tiltaksplan for trafiksikkerhet på veg 2018-2021" 1(3)

- Undertecknad av
 - Vegdirektoratet
 - Fylkemommuner
 - Utrykningspolitiet
 - Utdanningsdirektoratet
 - Helsedirektoratet
 - Trygg Trafikk

Inspiration:

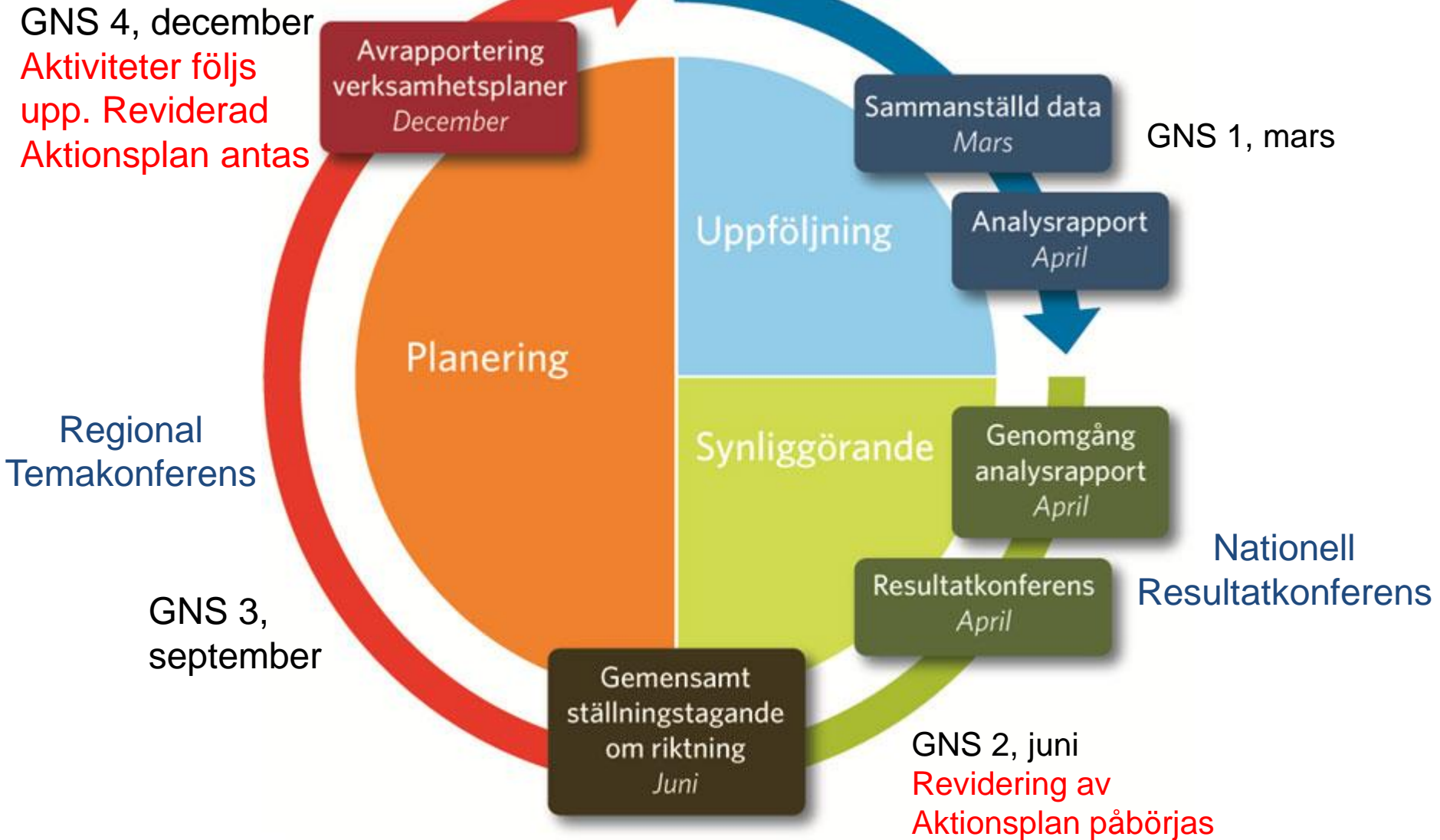
Trafikverket leder arbetet. Alla som vill får delta. Alla i GNS "skriver under" Aktionsplanen.

Styrgrupp bestående av Trafikverket, Polisen, Transportstyrelsen, Folkhälsomyndigheten, SKL, NTF, kommun och region/länsplane-upprättare. *Någon fler eller någon färre?*

En mindre **arbetsgrupp** driver arbetet framåt. Ny Aktionsplan var 4:e år, revideras varje år

- 4-årig plan med 136 olika åtgärder
- Vegdirektoratet har drivit arbete under en partsgemensam styrgrupp, bestående av aktörerna ovan (exkl. Skolverket)
- Reviderad med ca 4 års mellanrum

Årsklocka GNS Väg

Hämta inspiration från Norge: "Nasjonal tiltaksplan for trafiksikkerhet på veg 2018-2021" 2(3)

Åtgärderna delas upp på följande områden:

- **Riskbeteenden:** Hastighet, Nykterhet, Bälte, Andra
- **Befolkningsgrupper:** Barn, Ungdomar, Äldre, Andra
- **Trafikantgrupper:** GC, MC/moped, Tung trafik, Andra
- **Trafiksäkra vägar:** Mötes/Korsningsolyckor, Andra
- Intelligent transportsystem
- Systematiskt trafiksäkerhetsarbete
- Straff
- Bättre vård och rehab
- Bättre kunskapsunderlag

Inspiration:

Behåll de tre prioriterade insatsområdena **Säker hastighet, Säker cykling** och **Nykter trafik**.
Komplettera med **Övriga åtgärder Kommunala gator/Stad** och **Statlig väg/Land**

Hämta inspiration från Norge: "Nasjonal tiltaksplan for trafiksikkerhet på veg 2018-2021" 3(3)

Exempel Åtgärdsområde Riskbeteende Hastighet:

- Fakta: Indikatorer och tillståndsmål
- Åtgärdsområden:
 - Manuell hastighetsövervakning
 - Automatisk hastighetsövervakning (ATK)
 - Nya hastighetskriterier
 - Vägutformningens betydelse för hastighetsval/anpassning
 - Hastighetskampanjer
- Uppföljningsbara åtgärder
 - Politiet avser att... från år ...
 - States Vegvesen avser att.. från år ...

Inspiration:

Ta fram **uppföljningsbara aktiviteter 2019 – 2022** i dialog med berörda myndigheter och aktörer. Fokus på det som ger effekt. Utgå från Kraftsamling 2020.